

TEBLİĞ

Gümrük ve Ticaret Bakanlığında:

GÜMRÜK GENEL TEBLİĞİ
(GÜMRÜK KIYMETİ)
(SERİ NO: 2)

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 24 üncü maddesi çerçevesinde yapılacak kıymet tespitlerine ilişkin olarak yine aynı Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan royalti veya lisans ücretlerinin gümrük kıymetine ilavesi bu Tebliğde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yapılır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 10 ve 65 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ hükümlerinin uygulanmasında;

a) Royalti veya lisans ücreti; ithal eşyasının imalatı, ihraç edilmek üzere satışı veya kullanımı ya da yeniden satışı ile ilgili hakların kullanımı nedeniyle patent, dizayn, know-how, model, marka, tescilli tasarım, telif hakkı ve imalat prosesleri gibi adlar adı altında yapılan ödemeleri,

b) İmalat kavramı; maddeleri makina, cihaz, tezgah, alet, el emeği vasıtasıyla kısmen veya tamamen değiştirmek, işlemek ya da maddeye ürünün bünyesinde bir fonksiyon yüklemek suretiyle yeni ürün elde edilmesini, ifade eder.

İthal eşyasına ilişkin royalti veya lisans ücretleri

MADDE 4 – (1) 4458 sayılı Gümrük Kanununun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca kıymeti belirlenecek eşyanın satış koşulu olarak, alıcının doğrudan veya dolaylı olarak ödemesi gereken, fiilen ödenen veya ödenecek fiyata dahil edilmemiş royalti veya lisans ücretleri gümrük kıymetine dahil edilir.

(2) Royalti veya lisans ücretlerine ilişkin alınacak kararlar nesnel ve ölçülebilir verilere dayanmalıdır. Bu tür verilerin olmadığı anlaşıldığında satış bedeli 24 üncü madde hükümlerine göre belirlenemez. Bu durumda eşyanın gümrük kıymeti Gümrük Kanununun 25 ve 26 ncı maddelerine göre tespit edilir.

Royalti veya lisans ücretinin incelenmesi

MADDE 5 – (1) Royalti veya lisans ücretinin gümrük kıymetine ilave edilip edilmeyeceğine ilişkin değerlendirme 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin 56 ncı maddesindeki düzenlemeler ve bu Tebliğde yer alan açıklamalar çerçevesinde yapılır. Gümrük kıymetine eklenecek royalti veya lisans ücretinin,

a) Kıymeti belirlenecek eşya ile ilgili olması,

b) Kıymeti belirlenecek eşyanın satış koşulu olarak yapılması,

gerekmektedir. Bu şartların her ikisini bir arada taşıyan royalti veya lisans ücretinin ithal edilen eşyanın gümrük kıymetine eklenmesi gerekir.

Royalti veya lisans ücretinin ithal edilen eşya ile ilgili olması koşulu

MADDE 6 – (1) Lisans veya royalti sözleşmesi kapsamında devredilen haklar ithal konusu eşyada cisim buluyorsa veya ithal eşyası söz konusu haklar kullanılarak imal ediliyorsa, royalti veya lisans ücreti ithal eşyası ile ilgilidir. Eğer ithal eşyası royalti veya lisans ücreti ödenen marka ile bağlantılı ise bu ücretin ithal eşyası ile ilgili olduğu kabul edilir.

(2) Aksine bir delil olmadıkça royalti veya lisans ücreti,

a) İthal edilen eşyanın fiyatı, miktarı veya tutarına bağlı olarak belirleniyorsa,

b) Aynı durumda ithal edilip satılan eşyanın yeniden satışına bağlı olarak hesaplanıyorsa,

c) İthal edildikten sonra sulandırma, ambalajlama veya montaj gibi küçük işlem gören eşyada işlem sonrası elde edilen ürüne bağlı olarak hesaplanıyorsa, ithal edilen eşya ile ilgilidir.

(3) İthal eşyasının, küçük işlemler haricindeki imalat nedeniyle bir başka eşyanın bünyesindeki maddelerden biri veya bir parçası olması, royalti veya lisans ücretinin ithal edilen bu eşya ile ilgisinin kurulmasına engel teşkil etmez. Royalti veya lisans ücretinin ithal edilen eşyanın yanında diğer eşya, hak veya hizmetleri de kapsamı durumunda, toplam ücretin sadece nesnel ve ölçülebilir verilere dayanılarak eşya ile ilgisi kurulup hesaplanabilen kısmı ithal edilen eşyanın gümrük kıymetine dahil edilir. Ödenen veya ödenecek royalti veya lisans ücretinin hesaplanabilmesi halinde nesnel ve ölçülebilir verilerin bulunduğu kabul edilir.

(4) Royalti veya lisans ücreti ödemesi;

- a) Patent hakkına ilişkin ödemelerde;
- 1) Patentli buluşlar
 - 2) Patentli bir metotla üretilen eşyalar
 - 3) Patentin tamamı veya bir parçası kullanılarak Türkiye’de üretilen eşyaların parçaları, hammaddeleri veya bileşenleri,
 - 4) Patentli metodun hayata geçirilmesi için dizayn edilen araç, makine ve aparat (eşyaya esas karakterini veren parçaları ve diğerleri dahil),
için yapılıyorsa,
- b) Dizayn hakkına ilişkin ödemelerde; ithal eşyası söz konusu dizayn hakkının tümü veya bir bölümünü içeriyor ve Türkiye’de üretilen eşyaların dizayn, parça veya bileşenlerini ifade ediyorsa,
- c) Marka için ödemelerde; söz konusu marka ithal eşyasına eklenmiş veya seyreltme, karıştırma, sınıflandırma, basit montaj gibi önemsiz bir işçilik sonrası eklenmiş ise,
- ç) Telif hakkına ilişkin ödemelerde; ithal eşyası buna ilişkin kelime, melodi, resim, bilgisayar yazılımını ve benzerlerini içeriyorsa,
- d) Faydalı model hakkı veya ticari sır ilişkin ödemelerde; söz konusu faydalı model hakkı veya ticari sır (a) fıkrası hükümlerine göre ithal edilen eşyalar ile ilgiliyse,
ithal eşyası ile ilgili olduğu kabul edilir. Diğer haklara ilişkin ödemelerde ise, (a) ilâ (d) bentlerinde belirtilen haklardan en çok benzerlik arz eden bende göre değerlendirme yapılır.

Royalti veya lisans ücretinin ithal eşyasının satış koşulu olması

MADDE 7 – (1) Royalti veya lisans ücretinin kıymeti belirlenecek eşyanın satış koşulu olması, ithal edilen eşyaya ilişkin olarak ithalatçı tarafından yapılan veya yapılacak royalti veya lisans ödemesinin ihracatçı ve ithalatçı arasındaki alım-satımın gerçekleşmesinde vazgeçilmez ve esaslı bir unsur olmasını ifade eder.

(2) Alıcının royalti veya lisans ücretini satış koşulu olarak ödeyip ödemediğinin tespitinde belirleyici unsurlardan biri, alıcının söz konusu eşyaları royalti veya lisans ödemesi yapmadan alıp alamayacağıdır. Royalti veya lisans ücreti satışın koşulu olarak ödendiği sürece üçüncü kişiye ödeme yapılmasının satıcıya yapılan ödemeden bir farklılığı yoktur. Üçüncü taraflara ödenen royalti veya lisans ücretleri de dahil olmak üzere royalti veya lisans ödemesinin ithal edilen eşyaların satış koşulu olarak yapıp yapılmadığının tespit edilmesi için her olay bazında, satış ve lisans anlaşmaları ile diğer ilgili bilgiler arasındaki bağlantı da dahil olmak üzere satış ve ithalatı ilgilendiren tüm faktörlerin değerlendirilmesi gerekir.

(3) Royalti veya lisans ödemesinin satış koşulu olup olmadığının tespitinde;

- a) Satış sözleşmesi veya ilgili dökümanlarda royalti veya lisans ödemesine bir atıfta bulunulması,
- b) Royalti veya lisans sözleşmesinde eşyaların satışına ilişkin bir atıfta bulunulması,
- c) Satış sözleşmesi veya royalti veya lisans sözleşmesi şartlarına göre; satış sözleşmesinin, royalti veya lisans ücretinin lisans verene ödenmemesi sebebiyle söz konusu sözleşmeye aykırı davranıştan dolayı sona ereceği şeklinde bir hüküm içerip içermediği,
- ç) Royalti veya lisans sözleşmesinde royalti veya lisans ücretinin ödenmemesi durumunda imalatçının lisans verenin hakları ile ilişkili eşyayı imal etmesini veya satmasını yasaklayan bir hüküm bulunması,
- d) Royalti veya lisans sözleşmesinin, kalite kontrolünü aşan, lisans verenin imalatçı ve ithalatçı arasındaki üretim veya satışı kontrol edebilmesine imkan veren hükümler içermesi,
hususları dikkate alınır. Söz konusu şartlardan en az birinin bulunması halinde royalti veya lisans ödemesi eşyanın satış koşuludur.

Marka kullanımına ilişkin royalti/lisans ücretleri

MADDE 8 – (1) İthalatçının marka kullanmak karşılığında ödediği veya ödeyeceği royalti veya lisans ücretinin eşyanın gümrük kıymetine ilave edilebilmesi için, aşağıdaki şartlardan en az birinin mevcudiyeti gerekli ve yeterlidir.

- a) 6 ncı maddenin dördüncü fıkrasının (c) bendi uyarınca royalti veya lisans ücreti, aynı durumda yeniden satılan veya ithal edildikten sonra sadece önemsiz işlemde geçen eşyaya ilişkin ise,
- b) Eşya, ithalattan önce veya sonra yapılandırılan ve royalti veya lisans ücretinin ödendiği marka altında pazarlanıyorsa,
- c) Alıcı, bu tür eşyayı satıcı ile ilişkisi olmayan diğer satıcılardan temin etme özgürlüğüne sahip değilse.

İthal eşyasının Türkiye’de çoğaltılması hakkı için yapılan ödemeler

MADDE 9 – (1) İthal eşyasının gümrük kıymetinin belirlenmesi sırasında, Türkiye’de çoğaltılması hakkı için yapılan ödemeler ve Türkiye’ye ihraç amacıyla satışında bir satış koşulu olmaması kaydıyla, dağıtım veya tekrar satış hakları için alıcının yaptığı ödemeler, Gümrük Kanununun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında değerlendirilmez ve fiilen ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilmez.

(2) Çoğaltma hakkı ifadesi; ithal eşyasının fiziki olarak çoğaltılmasının ötesinde bir anlam içermekte olup, ithal eşyasına dahil edilen buluş, kreasyon, düşünce veya fikirleri de kapsayabilmektedir.

Royalti veya lisans ücretinin ödenme yeri

MADDE 10 – (1) Gümrük Kanununun 24 üncü maddesi çerçevesinde yapılacak kıymet tespitlerine royalti veya lisans ücretini alacak olan kişinin yerleşik olduğu ülke dikkate alınmaz.

Royalti veya lisans ücretinin beyan edilmesi

MADDE 11 – (1) İthal eşyasının gümrük kıymetine dahil edilmesi gereken royalti veya lisans ücretinin tutarı ithal anında belirli olması durumunda, söz konusu ücret ithal anında gümrük kıymetine dahil edilerek beyan edilir.

(2) İthal eşyasının gümrük kıymetine dahil edilmesi gereken, ancak tutarı ithalattan sonra belli olacak royalti ve lisans ücretleri ile ilgili olarak, Gümrük Yönetmeliğinin 53 üncü maddesi çerçevesinde istisnai kıymetle beyanda bulunulabilir.

(3) Royalti veya lisans ücreti tutarının net veya brüt satış hasılatı veya kâr üzerinden hesaplanması gereken durumlarda, yükümlülerin talebi ve gümrük idaresinin uygun bulması şartıyla, ithal eşyasının gümrük kıymetine dahil edilecek royalti veya lisans ücreti, eşyanın FOB bedeli esas alınarak sözleşme gereği net veya brüt satış hasılatı veya kârına uygulanacak royalti oranına göre yapılacak uygun bir paylaşım sonucunda hesaplanır. Bu durumda, Gümrük Yönetmeliğinin 53 üncü maddesinin ikinci, üçüncü, dördüncü ve altıncı fıkralarına göre işlem yapılır. Tamamlayıcı beyan, royalti veya lisans ücreti ödemesinin tahakkuk ettiği ayı takip eden ayın yirmi altıncı günü akşamına kadar verilir ve vergileri de aynı süre içinde ödenir.

(4) Royalti veya lisans ücreti ödemelerinin dönemsel olarak belirlendiği durumlarda, yükümlünün talep etmesi ve gümrük idaresinin izin vermesi şartıyla; royalti veya lisans ücretlerinin dönemsel olarak beyan edilmesi mümkündür. İzin talebinde EK-1’de yer alan form kullanılır. İlgili sözleşmeler ve onaylı çevirileri de talebe eklenir. İzin verilmesi halinde bölge müdürlüğü ilgili gümrük idarelerini bilgilendirir. Bu izin kapsamında yapılacak her bir ithalat için ayrıca başvuru yapılması gerekmez. Tamamlayıcı beyan, EK-2’de yer alan form kullanılarak royalti veya lisans ücretinin tahakkuk ettiği ayı takip eden ayın yirmi altıncı günü akşamına kadar ilgili gümrük idarelerine verilir ve vergileri de aynı süre içinde ödenir. Ödemeye ilişkin bilgi ve belgeler gümrük idaresince bölge müdürlüğüne gönderilir. Bölge müdürlüğüne; ibraz edilen bilgi ve belgeler verilen izin çerçevesinde kontrol edilir.

(5) İstisnai kıymetle beyana ilişkin tamamlayıcı beyanların süresi içerisinde verilmemesi nedeniyle zamanında ödenmeyen gümrük vergileri için eşyanın serbest dolaşıma girişine ilişkin beyannamenin tescil tarihinden itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenen gecikme zammı oranında gecikme faizi tahsil edilir ve Gümrük Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

(6) İthal eşyasının gümrük kıymetinin bir parçası olmasına karşın gümrük idaresine beyan edilmeyen royalti veya lisans ücreti ödemesine ilişkin KDV’nin 1 veya 2 nolu KDV Beyannamesi ile vergi dairesine ödenmesi durumunda, gümrük idaresine beyan edilmeyen ve sadece KDV’ye tabi her bir beyan için Gümrük Kanununun 241 inci maddesi uyarınca usulsüzlük cezası uygulanır.

(7) EK-2’de yer alan tablo ile ilgili değişiklikler yapmaya Gümrük ve Ticaret Bakanlığı yetkilidir.

Dünya Gümrük Örgütü kaynakları ve diğer kaynaklardan yararlanılması

MADDE 12 – (1) Dünya Gümrük Örgütü Gümrük Kıymeti Teknik Komitesinin royalti veya lisans ücretlerinin değerlendirilmesine ilişkin EK-3’de yer alan Tavsiye Kararları ve EK-4’teki uygulama örneğinin, karşılaşılabilecek durumların değerlendirilmesinde yönlendirici mahiyette dikkate alınması gerekir.

Yürürlükten kaldırılan tebliğ

MADDE 13 – (1) 11/12/2001 tarihli ve 24610 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Gümrük Kıymeti) (Seri No: 1) yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

[Ekleri için tıklayınız.](#)